

Olkakirurgiassa on murtumat pois lukien kolme isoa tautikokonaisuutta: olkanivelen epävakaus, nivelrikko sekä kiertäjäkalvosinsairaudet. Hoidon tarkoituksen näissä taudeissa on parantaa potilaan elämänlaatua. Hoidon vaikuttavuutta on kuitenkin aiemmin arvioitu objektiivisilla menetelmillä – nivelen liikelaajuuden ja voiman mittaamisella. Nykyään arvioinnissa ollaan yhä enemmän siirtymässä subjektiivisiin menetelmiin eli potilaan omaan arvioon perustuviin tulostittareihin. Elämänlaadussa tapahtuvan muutoksen osaa potilas itse arvioida parhaiten.

Olkapääsairauksiin on kehitetty useita tulostittareita, sekä yleisiä että spesifejä. Yleismittarit voivat olla kehitetty joko koko yläraajaan tai vain olkaniveleen. Spesifit tulostittarit ovat kehitetty tiettyyn olkapään sairauteen. Vanhemmat tulostittarit on kehitetty aikana, jolloin tietämys psykometriikasta oli vähäinen. Psykometriikkaan on nykyään alettu kiinnittämään enemmän huomiota. Tämän seurauksena tulevaisuudessa päästään käyttämään mahdollisimman laadukkaita tulostittareita.

Western Ontario -tulostittarit ovat subjektiivisia sairausspesifisiä elämänlaadun mittareita. Ne ovat alun perin englanninkielisiä ja laajalti käytössä maailmalla. Jokaiselle kolmelle isolle tautikokonaisuudelle on kehitetty oma tulostittari: instabiliteettiin Western Ontario Shoulder Instability Index (WOSI), nivelrikkoon Western Ontario Osteoarthritis of the Shoulder index (WOOS) sekä kiertäjäkalvosinsairauksiin Western Ontario Rotator Cuff Index (WORC). Tulostittarit on käännetty myös suomeksi ja jatkossa ne on tarkoitus validoida suomalaisilla potilailla.

Katsauksen tarkoituksena on arvioida Western Ontario -tulostittareiden laadukkuutta, ja vertailla niitä muihin tulostittareihin. Western Ontario -tulostittarit saivat kritiikkiä arviointiasteikosta, joka aiheuttaa mittauksen suorittajalle taakkaa. Parannusehdotuksena tuotiin esille jana-asteikon (VAS) muuttaminen NRS-asteikoksi (numeric rating scale). Voidaan kuitenkin todeta, että Western Ontario -tulostittarit ovat valideja ja laadukkaita verrattaessa muihin mittareihin. Tämän perusteella on järkevää, että suomeksi käännetyt tulostittarit validoidaan suomalaisilla potilailla. Tulevaisuudessa tulostittareiden avulla voidaan hoidon vaikuttavuutta ja eri hoitomuotojen välistä vaikuttavuuden eroa tutkia potilaan kokeman hyödyn kannalta Suomessa.